

و مسلک را در میان نژادهای مختلفه خود رواج و محط نظر و قدر مشترك قرار داده و بواسطه اینکه نژاد و ملیت ابدأ منظور و مقصودشان نیست هر نژادی بوده در خصوصیات مختلفه خودشان ارقبیل زبان و کتابت آزاد کرده اند با وجود اینکه مسلک و دین پساك اسلام با مسلک شوروی از زمین تا آسمان تفاوت و برتری دارد و از هر حیث در میان تمام ملل و طرق و مسالك ممتاز میباشد، هر گاه بانقرض صرف نظر از قوانین اسلامی و کلام سماوی و ادیان مختلفه می کنند بهتر و نزدیکتر به عقل و وجدان يك اینست از روی اصل اول عمل و رفتار نماید که آحاد و افراد انسان و بنی آدم هر نژاد و صور و السنه و اخلاقی داشته باشند فرزندان يك و پدر مادر آدم و حوا(۴) هستند شایسته است در ضرر و منفعت و اندوه و غم و اذیت یکدیگر علاقمندی بخرج بدهند و شريك و سهیم باشند و آنوقت بازاهون و مناسب تر است از ملیت مفاد انسان که نوعی باشد از جنس حیوان بگیرد و بيك نظر واحد در آسایش و اداره کردن انسان جاهد و سعی باشید و در موقع رسانیدن ایذاء و ضرر از طرف سایر انواع حیوانات از قبیل شیر و ببر و خرس و میمون و خوک و مار و غیره بانسان، متعصب و معاون و کمک باشد و جداناً بمورد و مستحسن است نه اینکه باهمدیگر عداوت و دشمنی داشته و مواد ناربه و قتاله را برای نابود کردن امثال خود استعمال نمایند و اگر متدین و معتقد بدین حنیف اسلامی میباشید و ادعای اسلامیت در سر دارید شایسته است از روی اصل دوم بحقیقت و راستی و درستی رفتار و عمل فرمائید آنوقت خلاصی و نجات و آسایش دوگیتی شما در این است، دیگر با بودن این عقیده و دیانت از وجدان و عقل سلیم خارج است فقط ملیت را سرمشق و آمال خود قرار دهید و عنوان برادر کشی و ورود اضرار و ایذاء را و مقدم بر دین حنیف اسلامی که راهی است که سالک را نامل بسعادت ابدی و آسایش دنیوی و وسعت قلبی مینماید بنابراین اتخاذ همین رویه و مسلک مستلزم و منتج این میباشد کلیه افراد نژاد کرد باید یکنفر کرد شیطان پرست را مقدم و دوست تر بدارد بر هر بيك از افراد مؤمن صادق و متقی ملت اعراب و ترك و فارس و غیره و قس علی هذا ایشان هم یکنفر فارس یا عرب یا ترك شیطان دوست را دوست تر بدارند بر اشخاص کرد مؤمن و متقی! این روش بدترین

راه و خلاف عقل و وجدان و دیانت و صراحتاً مخالف آیات سماوی است منجمله آیه ۱۱۳ و لا ترکنوا الی الذین ظلموا فتمسکم النار وما لکم من دون الله من اولیاء ثم لاتنصرون در سوره هود یعنی و میل نکنید بسوی آنانکه ستم کردند یعنی مدافعه ننمایید با ایشان یا فرمان ایشان مبرید یا معاونت نکنید ایشان را بر بیداد ایشان پس بسایید شمارا آتش دوزخ و نیست مر شمارا بجز خدای تعالی از دوستان که عذاب از شما باز دارند پس شما یاری داده نشوید ، سفیان ثوری قدس سره فرموده که هر که قلمی برای ظالم بتراشد یا سیاهی در دوات ایشان ریزد یا کاغذی بدست ایشان دهد تا بنویسد در ظم او شریک باشد :

و آیه ۱۳ یا ایها الذین آمنوا لاتقولوا قوماً غضب الله علیهم قدیسوا من الاخرة کما یأس الکفار من اصحاب القبور در سوره ممتحنه یعنی ای گروه مؤمنان دوستی نکنید با گروهی که خشم گرفت خدای بر ایشان هر آینه که نا امید شده اند از نواب آخرت لاجرم نا امیدند از آن هم چنانکه نا امید شدند کافران از اهل کورها یعنی از رجوع ایشان به دنیا :

و آیه ۱ یا ایها الذین آمنوا لاتخذوا عدوی وعدوکم اولیاء تلقون الیهم بالموذبه وقد کفر و ابما جائکم من الحق در سوره ممتحنه یعنی ای کسانی که گرویده اید فرا مگیرید دشمنان مرا و دشمنان خود را دوستان ، میفرستید و التماس میکنید بسوی دشمنان من و شما اخبار حییب مرا بسبب دوستی که دارید و حال آنست که دشمنان کافر شده اند با آنچه بیکه آمده است بشما از سخن راست که آن قرآنست :

و آیه ۲۳ یا ایها الذین آمنوا لاتخذوا آبائکم و اخوانکم اولیاء ان استحبوا الکفر علی الایمان و من یتولهم منکم فاولئک هم الظالمون در سوره توبه یعنی ای کسانی که ایمان آورده اید فرا مگیرید پدران و برادران خود را دوستان یعنی این گروه را بدوستی مگیرید اگر برگزینند ایشان کفر را بر ایمان و شمارا از هجرت باز دارند و هر که از شما ایشانرا دوست دارد یعنی این بعمل از ایشان پسندد پس آن گروه دوست دارندگان ایشانند شتمکاران که دوستی را در غیر محلش وضع کرده اند چه دوستی با مؤمنان باید و بامشرکان نشاید :

و آیه ۱۴۴ یا ایها الذین آمنوا لاتتخذوا الکافرین اولیاء من دون المؤمنین اتریدون ان تجعلوا الله علیکم سلطاناً مبیناً در سوره نساء یعنی ای گروه مؤمنان مگیرید کافران را دوستان بدون مؤمنان که این عمل منافقان است که بادشمنان خدا دوستی میکنند آیا میخواهید آنکه بدهید خدا را بر عذاب خود حجتی روشن و آن موالات کافرانست که عقوبت و خذلان است :

مگر مخصوصاً یکی از فرق اسلامی بیشتر حائز و واجد و مروج قانون اسلامی و شرع مطهر بوده و از این خصوص مزیت رجحان و اولویت بر سایر فرق داشته باشد و در این ضمن و بالتبع خصوصیات نژاد خودش از قبیل زبان و کتابت که وجود و فقدان آن بالسویه است و رعایت و عدم رعایت آن چندان اهمیت ندارد و مقصود اینست تا یکمیزانی که جزءاً و کلاً مبارزه و اصطکاک با هیچ یک از مسائل مذهبی ننماید در صورت تمایل اکثریت آحاد فرق همان نژاد ایجاد و عملی شود عیبی ندارد و از ممر دیانت تلاش و جدیت نماید که سایر فرق اسلامی هم در قدر مشترک (اجرای قوانین اسلامی) بجد کمال برسانند زیاده شرافت و عزت دارد بر سایر فرق اسلامی و هر گاه از این لحاظ تبلیغات و دعوت منجر به عداوت و مخالفت باشد در نظر احاد و افراد متدینین و متقین تمام نژاد ملل اسلامی ترک و عرب و فارس و کرد و غیره مستحسن است دیگر دعاوی و تقاضاها فقط از روی ملیت که عبارت از اختلاف نژاد زبان است خیلی بی مورد و مستقیم میبایند و عداوت و تخالف و برادر کشی و ضرر بیکدیگر رساندن از لحاظ هوا و آرزو و شهوات و ریاست و اتانیت و جلب منافع و مقامات شخصی منفور نظر طبایع سلیمه و اشخاص متدینین بدین حنیف اسلامی و معتقد به بهشت و حشر و و صراط و بهشت و جهنم میباشد و هر یک از آحاد و افراد فرق اسلامی که بیشتر مشمول آیه ۱۹۷ و تزودوا فان خیر الزاد التقوی و اتقونی یا اولی الالباب در سوره بقره یعنی و توشه برگیرید قومی از قافله بمن بی زاد و راحله قصد حج کردند و در مکه اظهار احتیاج نموده از اهل قافله چیزی طلبیدندی حق تعالی فرمود که توشه بردارید تا بر دل مردم گران نباشد پس بهترین توشه ها پرهیز کردن است از طمع و ترک تشویش دادن مردم و سؤال ناکردن از ایشان و نزد عرفا در این آیت (۲۹)

اشارت به تزویر و بتوشه گرفتن در سفر آخرت است و بهترین زادی در آن پرهیزکاری است:

کجا بماند مددسه فیضیه قم

و آیه ان اکرمکم عندالله اتقیکم و احادیث نامبرده نبوی بوده باشد برای رسیدگی و تصدی و مباشرت و رفق و فتق امورات مسلمین اولویت و حق تقدم دارد و تشخیص و تعیین این قبیل اشخاص در اثر تجربه و امتحان جامعه است و هرگاه پس از مدتی کم عملیات متصدیان بخلاف انتظار مشاهده گردید بقدرت باید اصلاح کرد و باب این موضوع و علاج و دواى این درد که بطور کلی متصدیان امورات بصحت عمل داشته باشند و علاقمندی و جدیت را بدون خیانت بخرج بدهند اینست باید بدو از طرف مؤسس امر و رؤساء و آمر و سرپرست کل با تمام معنی و دامن پساکی و استقامت در کلیه موارد بدون استثناء خالصاً لوجه الله و ابتغاء لمرضاة الله برای ترقیات دیانت و پیشرفت آن و آسایش ملت و حفظ همین بدون اعمال نظریات خصوصی و اجراء اغراض شخصی و حیف و میل و جلب منافع و تلاش برای احراز مقامات کلیه خواص خود را روحاً و جسماً قولاً و فعلاً باشوق و رغبت زیاد علی قدر الطاقه صرف و بخرج داده شود آن موقع طبعاً و بالتبع سایر من تبع و مأثورین و متصدیان امورات جزء متخلق باخلاق حسنه و متصف بدامن پساکی و علاقمندی باصلاح امورات و غمخواری مردم میباشند دیگر احتیاج به تشکیل دیوان کیفر عمال دولت و وضع قوانین و اعزام بازرسها نخواهد بود و اشخاصی که در این راه نیت حسنه و همت خود را بخرج بدهند و متخلق باخلاق نامبرده باشند ممکن است از آیه ۱۰ و ۱۱ یا ایها الذین آمنوا هل ادلکم علی تجارت تجزیکم من عذاب الیم تؤمنون بالله و رسوله و تجاهدون فی سبیل الله یا موالکم و انفسکم ذالکم خیر لکم ان کنتم تعلمون در سوره صافه یعنی ای گروه کسان دلالت کنم شما را بر بازرگانی که بازار هاند شما را از عذاب دردناک و ثابت باشید بر ایمانی که دارید بخدای و بفرستاده او و جهاد نمائید یا کفران در راه خدا بمالهای خود که زاد و راحله و سلاح برای مجاهدان بخرید و بنفسهای خود آنچه مذکور شد از ایمان وجود بهتر است هر شما را از معاملات سود مند اگر میدانید طریق تجارت حقیقی را:

و آیه ۱۳ و ۱۴ ان الذین قالوا ربنا الله ثم استقاموا فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون اولئك اصحاب الجنة خالدین فیها جزاء بما كانوا یعملون در سوره احقاف یعنی بدرستی که آنانکه گفتند پروردگار ما خداست پس ایستادند بر آن و عدول نکردند از آن یعنی جمع کردند میان توحید که خلاصه علم است و استقامت که منتهای عمل است و باید دانست که بی همراهی استقامت وصول بسر منزل کمال فکری است باطل و خیالی است محال پس هیچ ترس نیست بر مؤمنان مستقیم از رسیدن مکروهی بدیشان در آنجهان و اندوهگین نشوند از فوت محبوبی در این جهان آن گروه یعنی اهل ایمان و استقامت ملازمان بهشت اند و جاوید در آن و پاداش داده شوند پاداش دادنی بآنچه بودند که عمل میکردند :

و آیه ۱۵ فَاذْكَ فَادِعِ وَاسْتَقِمْ كَمَا اَمَرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَاءَهُمْ در سوره شوری یعنی پس برای این تفرقه که در ایشان واقع شده بخوان خلق را باتفاق بر ملت اسلام و مستقیم باش بر دعوت همچنانکه مأمور شده ای و آن و پیروی آرزوهای باطله ایشان مکن :

و آیه ۳۰ و ۳۱ ان الذین قالوا ربنا الله ثم استقاموا تتنزلوا علیهم الملائكة الا تخافوا ولا تحزنوا و ابشروا بالجنة التی کتمتم توعدون در سوره فصلت یعنی به تحقیق آنانکه گفتند که پروردگار ما الله است و استقامه بر آن نمودند فرود آیند ملائکه بر ایشان یعنی بر مؤمنان مستقیم فرستیم فرشتگان نزدیک مرگ یا در وقتیکه از قبر بیرون می آیند یا در لحد یا در همه این اوقات که مذکور شد و ایشانرا گویند مترسید از امور اخروی که در پیش دارید و بر شما آسان میگذرد و اندوهناک و غمگین مشوید برای اهل و ولد که بجا گذاشتید حق تعالی بخوبی کار ایشان خواهد ساخت و شادمان شوید به بهشتیکه وعده داده میشدید بزبان پیغمبران :

و آیه ۵۶ و من یتولی الله ورسوله و الذین آمنوا فان حزب الله هم الغالبون در سوره مائده یعنی و هر که دوست دارد خدا و رسول و مؤمنانرا به تحقیق ایشان حزب و لشکر خدا هستند و غالبند :

حفظ و نصیب وافر داشته باشد و الا اگر مؤسس امر و بانی و پیشوای کل متصف و متخلق باضداد جمالات نامبرده باشد و نیات و اعمال برخلاف اقوالشان باشد و لو کان برای جلوگیری از قبایح مأمورین و متصدیان امورات در هر روز چندین دادگاه تشکیل و قوانین وضع و عده زیاد از بازرس و باز پرسها تعیین گردد بی فائده و بی نتیجه و بدیهی است روز بروز متصدیان بدتر و فاسد الاخلاق تر میشوند مثلاً رؤسا و مرجع کل در ضمن انجام کارهای عمومی میلیون میلیون استفاده نمایند و بخورند باید مأمور کوچک و من تبع اقلا تومان تومان استفاده نماید و بجه روی زیر دست و تابعین مورد مواخذه قرار داده میشوند و با هر روز بکنفر حق کو که بواسطه اینکه یکماه با بیوه زن فرقت بجامعه نماید بخلاف میل و مقام او حرف حقی گفته و یا کار خوبی کرده باشد بناحق بکشد و یا حبس نماید و یا معادل میانی زیاد ضرر باو وارد بکند و من تبع و زیر دست هم عرفاً معذور میباشد که گاه گاهی بناحق سیلی و لگدی بمخالفین خود بزنند و یا حقی جزئی از او تضییع نماید و قس علیهذا در سایر امثال و موارد و حضرت سعدی هم در این زمینه این اشعار را فرموده :

اگر ز باغ رعیت ملک خورد سیبی
بر آوردند غلامان او درخت از بنخ
به پنج بیضه که سلطان ستم روادارد
زنند لشکریاش هزار مرغ بسیخ

ای زعما و بزرگان و متفقدین و ریش سفیدان و صاحب اختیاران و پیشوایان فرق اسلامی خوب دقت فرمائید و بچشم عبرت بنگرید جماعت قلیل و بی قابلیت از متجاهرین بالفسق در هر يك از فرق و نژاد مسلمین بر وضع فجایع و بدایع و قبایح و آرزو و شهوات نفسانیه و ابداء مردم و آمال سیمه خودشان صرف نظر از جان و مال نموده دیگر بخیال واهی نترسیده و از اقدامات و پیش رفت آمال خودشان منصرف نشده اند و بلکه تمام هم و افکار و جدیت در انجام مطالب قبیحه بخرج میدهند تا نائل بمقاصد و مطالب مذمومه میباشند ولی در جماعت متقین و وارعین هر يك از فرق نامبرده برای اتخاذ رویه حسنه و پیش رفت مقاصد خیریه و جلوگیری از مفاسد و قبایح گروه فاسد اگر محرك و مهیج و مروجی پیدا بشود در غایت جانت و سستی بخیال اینکه مبادا موجبات اضرار مالی و یا اختلال آسایش فراهم بیاید خود را عقب

میکشند و هر لحظه برای عدم اقدام بهانه عنوان میکنند دیگر ندانسته در اتخاذ روش جبانیت و بی اقدامی و بی همتی و دناات طبع در دنیا بیشتر ایجاد ضرر مالی و اهانت و خفت میشود و نیز نزدیک میباشد بکلی از سعادت اخروی محروم و بی بهره بمانند و مصداق خسر الدنیا و الاخرة بوده باشند.

مؤید بیانات اینجانب اینکه مرحوم جنت مکان سلطان صلاح الدین ایوبی که از نوابغ و مشاهیر عالم و از نژاد کرد محسوب و دارای صفات کمالیه بوده من جماعه عالم و فاضل و هم جلیس علما و فضلاء و متدینین و مواظب ارای صلات با جماعت و متوکلا علی الله و خیلی مسامحه و چشم پوشی از زلات و خطایا و گناههای خدمه و اتباع خود کرده و زبان و مجالس پاک و سخاوت و شجاعت و زهد و ورع و عبادات و اوراد و ادکار و تلاوت قرآن زیاد با استماع احادیث نبوی (ص) داشته و لذا ائذ و محبت دنارا دور انداخته وقتی که مرحوم شده با اینکه هفده پسر و یکدختر داشته تر که اش منحصر به یکدینار و چهل درهم بوده ترویج دین و مسلك حق و حنیف اسلامی سر مشق و روش رفتار و عملیات و اقدامات خود قرار داده و ابدأ تعصب و احراز ملیت ملحوظ نظرش نبوده و بلکه هر کس از فرق و نژاد اسلامی مادام صحیح العمل و باک دامن و صالح الاعمال و بیشتر مشمول ان اگر مکم عندالله اتفاکم بوده باشد در نزد او مقدم و محترم و محبوب و طرف توجه بوده و در نظر او اختلاف نژاد سبب تنغیر و تنقید و دوری و تبغیض و طرد و عداوت و برادر کشی نبوده اینست **که** بمضمون یدالله مع الجماعت پیشرفت شایان کرده و لشکر بران او مانند پکنفس واحده خود را قلمداد و حساب کرده اند و اگر ادب باعث افتخارات تاریخی خودشان میشمارند و نیز در نظر سایر فرق نژاد اسلامی محبوب و منقاد بوده حتی در انظار خارجه و اروپائیا هم خیلی محترم محسوب و قلمداد شده است و السلام علی من اتبع الحق والهدی.

«پایان»

مقاله فوق را بدون تغییر بامید اینکه موجب اتحاد مسلمانین گردد درج کردیم و از صاحب شریعت مطهره حق ملتسیم مسلمانین عالم را بتوفیق اتحاد که موجب عظمت است موفق فرماید.

اخگر